

Lehdistötiedote

Luxemburg, 11. joulukuuta 2019

EU:n tuki Marokolle on toistaiseksi tuottanut vähäisiä tuloksia, sanovat tarkastajat

Euroopan tilintarkastustuomioistuin toteaa tuoreessa kertomuksessaan, että EU:n Marokolle vuosina 2014–2018 myöntämä rahoitustuki, joka on maksettu suorina siirtoina maan valtionkassaan, on synnyttänyt vain vähäistä lisäarvoa eikä sen avulla ole kyetty juurikaan tukemaan uudistuksia. Euroopan komissio on pyrkinyt tyydyttämään tarpeita, joita on tuotu esiin kansallisissa ja EU:n strategioissa, mutta se on jakanut rahoituksen liian monelle osa-alueelle. Tämä on saattanut vähentää tuen vaikutusta, toteavat tarkastajat. Tarkastajat havaitsivat lisäksi puutteita Marokon budjettitukiohjelmien suunnittelussa, täytäntöönpanossa ja seurannassa samoin kuin tulosten arvioinnissa. Nämä puutteet ovat vaikeuttaneet komission toteuttamaa budjettituen hallinnointia.

EU on suurin kehitysavun antaja Marokossa. Komission vuosille 2014–2020 ohjelmoima tuki on 1,4 miljardia euroa, ja se kohdistuu lähinnä kolmeen painopistesektoriin: sosiaalipalvelut, oikeusvaltio ja kestävä kasvu. Komission pyrkii budjettitukivälineellään edistämään uudistuksia ja kestävien kehitystavoitteiden saavuttamista. Budjettituki muodostaa 75 prosenttia EU:n vuotuisista menoista Marokossa. Vuoden 2018 loppuun mennessä komissio oli tehnyt välinettä koskevia sopimuksia 562 miljoonalla eurolla ja suorittanut maksuja lähes 206 miljoonaa euroa.

Tarkastajat arvioivat, hallinnoiko komissio vaikuttavalla tavalla EU:n budjettitukea, jota myönnettiin Marokon painopistesektoreille vuosina 2014–2018, ja saavutettiin budjettituen tavoitteet. Tarkastus kattoi seuraavat sektorit: terveys, sosiaaliturva, oikeus ja yksityissektorin kehittäminen.

”EU:n Marokolle myöntämällä budjettituella ei tuettu riittävästi maan uudistuksia, ja edistys keskeisten ongelmien ratkaisemisessa on ollut vähäistä”, toteaa kertomuksesta vastaava Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen Hannu Takkula. ”Jotta EU:n rahoituksen vaikutus olisi mahdollisimman suuri, komission olisi keskitettävä tuki harvemmille sektoreille ja vahvistettava poliittista ja toimintapoliittista vuoropuhelua Marokon kanssa.”

Komissio oli tehnyt asianmukaisen riskien ja tarpeiden arvioinnin. Tältä pohjalta se katsoi, että budjettituki oli oikea väline avun toimittamiseksi Marokolle. EU:n keskimääräinen budjettituki

Lehdistötiedotteessa esitetään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen keskeiset tiedot. Kertomus löytyy kokonaisuudessaan sivustolta eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Marokolle on tällä hetkellä noin 132 miljoonaa euroa vuodessa. Tämä vastaa noin 0,37:ää prosenttia maan keskimääräisistä budjettimenoista vuodessa. Tästä syystä budjettituen vipuvaikutus on kaiken kaikkiaan vähäinen. Samaan aikaan tarkastajat havaitsivat, että merkittäviä määriä ministeriöiden määrärahoista jäi käyttämättä. Myös tämän seikan vuoksi on kyseenalaista, onko EU:n rahoitusavulla lisäarvoa.

Komissio oli määritellyt kolme painopistesektoria. Tarkastajat totesivat kuitenkin, että kyseiset sektorit koostuivat 13 alasektorista, joista moni olisi voinut vastata kokonaista sektoria. Tarkastajat varoittavat, että kun tukikelpoiset alat määritellään näin laajasti ja katettuja sektoreita on suuri määrä, EU:n tuen vaikuttavuus voi vähentyä. He huomauttavat myös, että menetelmä, jolla komissio oli kohdistanut rahoituksen sektorikohtaisille ohjelmille, ei ollut läpinäkyvä. Lisäksi avunantajien koordinointi sektoreiden kesken oli epätasaista.

Ohjelmat ovat tällä hetkellä edelleen meneillään, mutta niiden vaikutus ei toistaiseksi ole ollut merkittävä, sillä vähemmän kuin puolet ohjelmien tavoitteista oli saavutettu vuoden 2018 loppuun mennessä. Lisäksi joissakin näistä tavoitteista kunnianhimon taso ei ollut riittävä mielekkäiden uudistusten tukemiseksi, sillä tavoitteet oli toisinaan jo saavutettu tai lähes saavutettu siinä vaiheessa, kun rahoitussopimukset allekirjoitettiin. Tarkastajat havaitsivat, että menettelyt, joilla valvottiin tulosten saavuttamista, eivät olleet riittävän tiukkoja ja että maksuja suoritettiin, vaikka tavoitteita ei ollut saavutettu tai tilanne oli jopa pahentunut. Lisäksi edistys eräissä läpileikkaavissa kysymyksissä oli vähäistä.

Marokko keskeytti virallisen poliittisen vuoropuhelun EU:n kanssa sen jälkeen kun unionin tuomioistuin oli antanut tuomion, jonka mukaan Länsi-Sahara ei ollut osapuoli Marokon ja EU:n välisissä maatalous- ja kalastussopimuksissa. EU:n ja Marokon poliittiset yhteydet olivat keskeytyneinä vuoteen 2019 asti. Komissio jatkoi EU:n rahoitussääntöjen mukaisesti budjettituen toimittamista tänä aikana. Komissio ei kuitenkaan käyttänyt ajanjaksoa hyväkseen siten, että se olisi kehittänyt selkeän, tulevaisuuteen suuntautuvan strategian kahdenvälisiä suhteita varten.

Kertomuksessa suositetaan, että komissio keskittää tukensa harvemmille sektoreille, parantaa tuloksellisuusindikaattoreita voidakseen mitata tuloksia objektiivisesti, vahvistaa maksuihin liittyviä valvontamenettelyjä, lujittaa toimintapoliittista vuoropuhelua ja lisää EU:n tuen näkyvyyttä.

Toimittajille tiedoksi

Marokko on EU:n tärkeä poliittinen ja taloudellinen kumppani. Budjettitukea annetaan siirtämällä varoja kumppanimaan valtionkassaan. Siirrettäviä varoja ei korvamerkitä mihinkään tiettyyn tarkoitukseen. Tukea saavan maan on kuitenkin täytettävä tietyt tukikelpoisuus-kriteerit ennen ohjelman toteuttamista ja sen aikana, ja maksuja koskevat edellytykset on täytettävä ennen maksujen suorittamista.

Erityiskertomus nro 9/2019 ”EU:n tuki Marokolle – tulokset ovat toistaiseksi vähäisiä” on saatavilla tilintarkastustuomioistuimen sivustolla (eca.europa.eu) 23:lla EU:n kielellä.

Euroopan tilintarkastustuomioistuin julkaisee torstaina 12. joulukuuta erityiskertomuksen budjettitukitietojen laadusta.

Kertomusta koskevat tiedustelut

Damijan Fišer – sähköposti: damijan.fiser@eca.europa.eu

puhelin: (+352) 4398 45 510 / matkapuhelin: (+352) 621 55 22 24